

**MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG
BIZTONSÁGI SZOLGÁLAT**

Budaörsi Repülőtér
2042 Budaörs 2. Pf.: 8.

LÉGIKÖZLEKEDÉSI ESEMÉNY ZÁRÓJELENTÉS TERVEZET

POLÉBISZ sorszám: **64/2002**

MRSZ-BISZ eseményszám: **14/2002**

Üzembentartó: **MRSZ**

Tulajdonos: **Őcsényi Repülőklub Sportegyesület**

Gyártó: **Cessna Aircraft Company**

Típus: **C-172-C**

Lajstromjele: **HA-SLG**

Az eset helye: **Fertőszéplak**

Eset ideje: **2002 május 24. 17óra 35perc**

Eset kategóriája: **Súlyos repülőesemény**

ÁTTEKINTÉS

Fertőszentmiklós repülőtérrel helyi repülésre indulva, teljesítmény csökkenés miatt, sérülésmentes kényszerleszállást hajtott végre Fertőszéplak mellett egy művelt (alacsony kukorica) mezőgazdasági területre.

A MRSZ-BISZ vezetője, kivizsgáló szakbizottságot (a továbbiakban KSzB) jelölt ki.

A KSzB vezetője: Spang Ferenc főmunkatárs

A KSzB tagja: Szommer József műszaki ellenőr

A szakmai vizsgálat lezárásának időpontja és eredménye: 2002.08.02 Elégtelen műszaki előkészítés – kevés benzin.

1. TÉNYBELI INFORMÁCIÓ

1.1.A repülés lefolyása: A pilóta képzése alapján erre a feladatra jogosult volt, a kényszerleszállást jól oldotta meg. Az emlékezetére hagyatkozva elegendőnek érezte az üzemanyag mennyiséget, és a pontatlan üzemanyag mutató a feladatra elegendő üzemanyag mennyiséget mutatott a gépátvételnél. A feladat egy 10 perces helyi gyakorló repülés lett volna a repülőtér közelében. A repülőgépet a légiüzemeltetési utasításban előírtak szerint vette át az a pilóta, akinek erre felhatalmazása volt az üzemeltetőtől. Ezután a pilóta is átnézte a gépet, hiszen Ő ismerte a tervezett feladatot, de nem dokumentálta a gépátvételt.

1.2.Személyi sérülések: nem volt

1.3.Alégijármű rongálódása: nem volt

1.4.Egyéb kár: nem volt

1.5.Személyzet adatai:

1.5.1. A pilóta adatai:

Szakszolgálati engedélye:	00-6580
Kora, neme:	24 éves , férfi
Képzése:	motoros, vitorlázó, rep. irányító
Jogosítása:	PPL/CPL
Szakmai érvényessége:	2002.08.03.
Eü. érvényessége:	2003.06.
Összes repült ideje:	270 óra
Típuson repült ideje:	20 óra
Összes felszállása:	850 felsz.

1.6.Légijármű adatai:

1.6.1. Törzs adatai:

Gyártási száma:	17248772
Gyártási ideje:	1961
Utolsó karbantartás óta:	40 óra
Légialk. biz. érvényessége:	2002.06.13.

Típusa:	LYCOMING 0-360
Gyártási száma:	L-1686336-A
Gyártási ideje:	1996.11.17
Üzemideje összesen:	1400 óra
Utolsó karbantartás óta:	40 óra

1.7. Meteorológiai adatok: CAVOK szél: 320-340° 12-14 kt.

1.8. Navigációs berendezések: A típusra jellemző, az eset szempontjából érdektelen.

1.9. Összeköttetés: VHF rádió

1.10. Repülőtéri adatok: Fertőszentmiklós érvényes üzemeltetői engedéllyel rendelkezett. A leszállás a Fertőszentmiklóst-Sopronnal összekötő 85-ös útról Fertőszéplakra vezető bekötőút kereszteződésében lévő művelt mezőgazdasági területre történt./ Kb. 400x1500 m területű alacsony kukoricatábla /. A növényzet ritka 20-30 cm magas. Adatai: Keleti hosszúság 16°48'55" Északi szélesség 47°36'12" tengerszint feletti magassága 135 m, sík.

1.11. Légijármű adatrögzítők: a típusra nincs rendszeresítve

1.12. A roncsra és a földetérésre vonatkozó adatok: Sérülés nélküli kényszerleszállás.

1.13. Az orvos és az igazságügyi orvos szakértői vizsgálatok adatai: erre nem volt szükség

1.14. Tűz: nem keletkezett

1.15. A túlélés lehetősége: életveszélyes szituáció nem alakult ki.

1.16. Próbák és kísérletek: nem volt szükség

1.17. Szervezetek jellemzése: A pilóta üzemeltetés problémái. Jelen pillanatban sincs teljes egyetértés az érvényben lévő utasítások értelmezésében abban a tekintetben, hogy a pilóta üzemeltetés hogyan alkalmazandó.

1.18. Kiegészítő adatok: ilyenekre nem volt szükség

1.19. Hasznos vagy hatékony kivizsgálási módszerek: a hagyományos elegendőnek bizonyult

2. Elemzés

A repülőgép az Ócsényi repülőklub tulajdonában és üzemeltetésében repül általában Ócsényben. Jelen esetben egy pilóta vette bérbe, aki Fertőszentmiklóson lát el szolgálatot és rendelkezik az MRSZ-től, mint üzemeltetőtől repülés előtti és repülés utáni vizsgálatok végzésére engedéllyel. Az Ő engedélye alapján repült aznap a repülőgéppel a másik pilóta.

A bérebevevő motoros oktatói és CPL jogosítással rendelkezik, a repülést végző pilóta Nyíregyházán szerzett CPL jogosítást a repülő iskolán, de az esemény időpontjában a CPL még nem volt bejegyezve a szakszolgálati engedélyében.

Mivel az aznap repülést végző pilóta is a repülőtéren dolgozik úgy érezte, hogy tud a repülőgép mindenkori mozgásáról, illetve állapotáról. Tudta azt, hogy a repülőgép elegendő benzinnel volt feltankolva. Véletlenül elfeledkezett arról a tényről, hogy előző nap repültek a repülőgéppel és repülés után nem tankolták meg. Tehát repülése előtt abban a meggyőződésben volt, hogy a repülőgép rendelkezik elegendő üzemanyaggal a feladathoz, a műszerek által mutatott kevesebb értéket azok közismert pontatlanságának tulajdonította, de ezzel együtt a mennyiséget a feladatra elegendőnek látta.

Így fordulhatott elő, hogy a motor teljesítmény csökkenése jelentkezett a nem megfelelő üzemanyag ellátás miatt. A motor rendellenességet észlelve nagy valószínűséggel – szinte tudatalatti automatizmussal- a pilóta levette a gázt, mert csak így fordulhat elő, hogy a tüzelőanyag táplálás váltakozó megszűnése és megjelenése nem erőteljes motorrángatással járt együtt. Ugyanis alapjáráthoz közeli fordulatszám és teljesítménytartományban szinte alig lehet észlelni, hogy a motor üzemel-e vagy sem, mert a menetszél amúgy is forgatja a motort a légcsavaron keresztül.

Ezután a repülőgép vezetője helyesen elgondolt és kivitelezett sérülésmentes terepleszállást hajtott végre a mellékelt vázlat szerinti terepre.

3. Következtetések

Több probléma merült már fel a pilóta üzemeltetéssel kapcsolatban, mert általában a tapasztalat az, hogy a felügyelet nem annyira alapos, tehát nem ártana a kettőzött ellenőrzés fenntartása a kölcsönben üzemeltetett repülőgépeknél.

Jelen esetben üzemeltetői engedéllyel rendelkező pilóta ellenőrizte a repülőgépet az üzemi napló szerint és azt rendben találta. Hogy mit takar a benzin olaj és levegő rendszer ellenőrzése az vitatható, mert a rendszer működésképes és repülésre alkalmas volt. Azt, hogy az üzemanyagból mennyit kell a gépbe tankolni a repülést végző pilóta és a mindenkori feladat szabja meg, az előírt szabályok figyelembe vételével. Ezek szerint a pilóta nem győződött meg a repülőgépben levő benzin tényleges mennyiségéről.

Tudatosítani kell a továbbképzésben a hajózó állománnyal, hogy a repülőgép természetes fogyasztása szerinti üzemanyag mennyiséggel csak a repülőgép teljes feltankolása esetén is csak a repülés kezdetekor lehet számolni, az üzemanyag fogyasztásakor figyelembe kell venni a mindenkori kifogyaszthatatlan mennyiséget, ami típusonként, adott esetben gyári számonként is különbözhet.

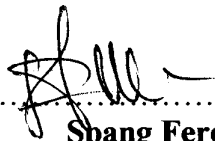
4. Biztonsági ajánlások

Mivel köztudott, hogy a 150, 152 és 172 stb. Cessnák-nak pontatlan az üzemanyag mutatója, ezért kötelezően elő kellene írni a mechanikus üzemanyagszint ellenőrzését ezeken a típusokon és a gépátvétel szerves részének nyilvánítani, a mérőeszközt pedig a gép kötelező tartozékának kellene tekinteni.

5. Függelék

Mellékelve: 1 lap Állami lajstrombavételi bizonylat
2 lap Légialkalmassági bizonyítvány
1 lap Biztosításfedezeti igazolás
1 lap Helyszínrajz
1 lap Bérbevevő pilóta szakszolgálati betétlapja
2 lap A pilóta nyilatkozata (máj. 26, júl.26)
2 lap Légijármű üzemnapló másolat
1 lap Hajtómű üzemnapló másolat

Budapest 2002. december 03.

Spang Ferenc
KSzB vezető

Szommer József
KSzB tag